

บทคัดย่อ

ปัจจุบันการกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ได้เกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างกว้างขวาง และจะเพิ่มมากขึ้นอีกในอนาคต เนื่องจาก ทรัพย์สินโดยเฉพาะเงินสดที่ผู้กระทำความผิดได้รับมาจากการกระทำความผิดนั้นมีเป็นจำนวนมาก จึงเป็นสิ่งล่อใจให้ผู้คิดจะกระทำความผิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตัดสินใจกระทำความผิด และมีประชาชนหลงเชื่อเข้ามาร่วมลงทุนเป็นจำนวนมาก ประกอบกับกฎหมายของประเทศไทยในปัจจุบัน ยังไม่มีสภาพบังคับกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดได้ดีเท่าที่ควร ทำให้ผู้ถูกหลอกลวงซึ่งเป็นผู้เสียหายไม่ได้รับชดเชยค่าเสียหายหรือได้รับชดเชยค่าเสียหายน้อยกว่าที่ควรจะเป็น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่จะสามารถใช้ดำเนินการบังคับกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด โดยจะวิเคราะห์ถึงมาตรการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.2547, พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 และศึกษากฎหมายอนุสัญญาของสภายุโรปว่าด้วย การฟอกเงิน การตรวจค้น การยึด และการริบสิ่งที่ได้มาจากการกระทำความผิด ค.ศ.1990, กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด

จากการศึกษาพบว่า อำนาจของพนักงานสอบสวน และพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่จะสามารถดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดนั้น จำกัดเฉพาะที่ต้องเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดโดยตรงเท่านั้น ทำให้พนักงานสอบสวนและพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไม่มีอำนาจในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้แปรเปลี่ยนสภาพจากเงินสดไปแล้วได้ ผู้เสียหายจึงไม่ได้รับชดเชยค่าเสียหาย และเมื่อมาพิจารณาเกี่ยวกับพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ.2527 ก็ไม่มีกฎหมายบังคับให้หน่วยงานต่างๆ ต้องส่งเรื่องเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวทำให้การดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาชดเชยให้กับผู้เสียหายกระทำไม่ได้ไม่ทันเวลาที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินก็สามารถยึดได้เฉพาะทรัพย์สิน ส่วนประโยชน์อื่นใดที่ผู้กระทำความผิดได้รับมาจากการกระทำความผิดพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการยึดหรืออายัดได้ ส่วนพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 นั้น คณะกรรมการธุรกรรมจะทำการยึดหรืออายัดได้เฉพาะเงินสดหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนเท่านั้น มิได้รวมถึงประโยชน์อันอาจคำนวณราคา

เป็นเงินได้ที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด และทรัพย์สินหรือประโยชน์อันอาจคำนวณราคาเป็นเงินได้ที่บุคคลได้มาแทนทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว รวมทั้งประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้น ทำให้ผู้กระทำความผิดยังได้ประโยชน์จากการกระทำความผิดอยู่ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนและขณะเดียวกันก็เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย